

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت درمان

دبیرخانه شورای راهبردی تدوین راهنماهای بالینی

شناسنامه خدمت

سونوگرافی کالرداپلر رحم و تخمدان از

طریق واژینال

زمستان ۱۳۹۹

نسخه دوم

تنظیم و تدوین:

- ۱- دکتر اشرف آل یاسین دبیر بورد رشته زنان و زایمان
- ۲- دکتر حسن هاشمی دبیر بورد رشته تخصصی رادیولوژی
- ۳- دکتر مرتضی صانعی طاهری رئیس انجمن رادیولوژی ایران
- ۴- دکتر اشرف جمال رئیس انجمن طب مادر و جنین
- ۵- دکتر معصومه گیتی عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۶- دکتر مهشید حقیقی عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۷- دکتر علیرضا رادپور متخصص رشته رادیولوژی
- ۸- دکتر حسین کرم پور عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۹- دکتر رضا گرامی عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۱۰- دکتر محمد علی کریمی عضو هیات مدیره انجمن رادیولوژی ایران
- ۱۱- دکتر الهام کشاورز عضو هیات علمی و انجمن رادیولوژی ایران
- ۱۲- دکتر صدیقه برنا عضو هیات علمی و متخصص رشته طب مادر و جنین
- ۱۳- دکتر لاله اسلامیان عضو هیات علمی و متخصص رشته طب مادر و جنین
- ۱۴- دکتر وجیهه مرصوصی عضو هیات علمی و متخصص رشته طب مادر و جنین
- ۱۵- دکتر نسرین چنگیزی رئیس اداره سلامت مادران وزارت بهداشت

تحت نظارت فنی:

گروه استانداردسازی و تدوین راهنماهای بالینی
دفتر ارزیابی فن آوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت
دکتر مهدی یوسفی، دکتر مریم خیری، مرجان مستشار نظامی

الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین):

سونوگرافی کالرداپلر رحم و تخمدان از طریق واژینال

کد ملی: ۷۰۱۸۰۵

ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی :

یکی از کاربردهای مهم اصلی تکنیک سونوگرافی مجهز به داپلر لگنی عروق، بررسی جریان خون عروق تخمدانی جهت رد تورشن تخمدان

ج) موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی :

- شک به تورشن تخمدان
- بررسی توده های رحمی یا تخمدانی
- بررسی شرایین رحمی و تخمدانی در مواردی از قبیل نازایی، اندومترئوز، حاملگی خارج رحمی (EP) و ...
- بررسی وجود عروق خونی و الگوی خونرسانی در بافت بقایای بارداری پس از سقط یا زایمان
- بیمار مبتلا به علائم پیچ خوردگی تخمدان

ج-۱) تعداد دفعات مورد نیاز:

در مورد تورشن تخمدان معمولاً یک یا دوبار است ولی در سایر موارد بر حسب مورد ممکن است چندین بار در فواصل زمانی مختلف نیاز باشد.

ج-۲) فواصل انجام:

در مورد تورشن تخمدان در اسرع وقت، پس از بروز علائم و سپس تکرار آن بر حسب نیاز (حداکثر با فاصله زمانی ۴۸ ساعت) در سایر موارد بر حسب مورد ممکن است طی چند روز یا ماه نیاز به تکرار داشته باشد.

د) ویژگی های فرد/افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:

کلیه پزشکان - ماما

ه) ویژگی های ارائه کننده اصلی صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:

رادیولوژیست - متخصص زنان و زایمان دارای فلوشیپ پریناتولوژی - متخصص زنان و زایمان دارای فلوشیپ ناباروری

و) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	تعداد مورد نیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت	میزان تحصیلات مورد نیاز	سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم	نقش در فرایند ارائه خدمت
۱	تکنسین	۱ نفر	دیپلم به بالا	--	آماده سازی بیمار تایپ و ارائه گزارش

ز) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:

حداقل یک اتاق ۶ تا ۱۲ متری جهت گذاشتن دستگاه سونوگرافی و تخت معاینه ضروری است و یک سالن حداقل ۱۲ متر جهت سالن انتظار و منشی

مطب پریناتالوژیست - بیمارستان - موسسه رادیولوژی - مرکز تصویر برداری پزشکی

ح) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:

دستگاه سونوگرافی مجهز به داپلر رنگی و اژینال

ط) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:

ردیف	اقلام مصرفی مورد نیاز	میزان مصرف (تعداد یا نسبت)
۱	کاغذ چاپگر	بر حسب نیاز
۲	ژل-کاغذ A4- ملحفه یکبار مصرف- کاور استریل واژینال	

ی) استانداردهای گزارش

- بررسی جریان داپلر وریدی و شریانی تخمدان جهت بررسی پیچ خوردگی
- بررسی الگوی خونرسانی توده های تخمدانی و رحمی
- سایر موارد شامل بررسی الگوی جریان خون (مثل اندکس های RI و PI) شرایین رحمی یا تخمدانی، خونرسانی بافت تخمدانی در بررسی فولیکول غالب، وجود عروق خونی الگوی خونرسانی آن در بافت بقایای بارداری پس از سقط یا زایمان
- بررسی جریان داپلر ورید و شریان تخمدان جهت بررسی پیچ خوردگی در هر دو تخمدان

گ) شواهد علمی در خصوص کنترا اندیکاسیون های دقیق خدمت:

دوشیزگان (virgins)

ل) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:

حداقل ۱۰ دقیقه

منابع:

- Rumack CM, Levine D, eds. Diagnostic ultrasound, 5th ed. Philadelphia:Elsevier;2018. P. 528-596.
- Mashiach R, Melamed N, Gilad N, et al. Sonographic Diagnosis of Ovarian Torsion. Accuracy and Predictive Factors. J Ultrasound Med 2011; 30:1205–1210 | 0278-4297 | www.aium.org
- Chang HC1, Bhatt S, Dogra VS. Pearls and pitfalls in diagnosis of ovarian torsion. Radiographics. 2008 Sep-Oct;28(5):1355-68

- تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۳ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی می بایست ویرایش صورت پذیرد.

توضیحات	مدت زمان ارائه	تواتر خدمتی	محل ارائه خدمت	شرط تجویز		ارائه کنندگان اصلی صاحب صلاحیت	افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز	کاربرد خدمت		کد RVU	عنوان استاندارد
				کنترا اندیکاسیون	اندیکاسیون			سرپایی	بستری		
<p>استانداردهای گزارش: *بررسی جریان داپلر وریدی و شریانی تخمدان جهت بررسی پیچ خوردگی *بررسی الگوی خونرسانی توده های تخمدانی و رحمی *سایر موارد شامل بررسی الگوی جریان خون (مثل اندکس های RI و PI) شرایین رحمی یا تخمدانی، خونرسانی بافت تخمدانی در بررسی فولیکول غالب، وجود عروق خونی</p>	حداقل ۱۰ دقیقه	در مورد تورشن تخمدان معمولاً یک یا دوبار است ولی در سایر موارد بر حسب مورد ممکن است چندین بار در فواصل زمانی مختلف نیاز باشد.	حداقل یک اتاق ۶ تا ۱۲ متری جهت گذاشتن دستگاه سونوگرافی و تخت معاینه ضروری است و یک سالن حداقل ۱۲ متر جهت سالن انتظار و منشی مطب پریناتالوژیست، بیمارستان، موسسه	دوشیزگان	*شک به تورشن تخمدان *بررسی توده های رحمی یا تخمدانی *بررسی شرایین رحمی و تخمدانی در مواردی از قبیل نازایی، اندومتروز، وحاملگی خارج رحمی (EP) و ... *بررسی وجود عروق خونی و الگوی خونرسانی در بافت بقایای بارداری پس از سقط یا زایمان	رادیولوژیست و متخصص زنان - زایمان دارای فلوشیپ پریناتولوژی - متخصص زنان و زایمان دارای فلوشیپ ناباروری	کلیه پزشکان - ماما	*	*	۷۰۱۸۰۵	سونوگرافی کالرداپلر رحم و تخمدان از طریق واژینال

<p>الگوی خونرسانی آن در بافت بقایای بارداری پس از سقط یا زایمان *بررسی جریان داپلر ورید و شریان تخمدان جهت بررسی پیچ خوردگی در هر دو تخمدان</p>	<p>بر حسب نیاز (حداکثر با فاصله زمانی ۴۸ ساعت) در سایر موارد بر حسب مورد ممکن است طی چند روز یا ماه نیاز به تکرار داشته باشد.</p>	<p>رادیولوژی - مرکز تصویربرداری پزشکی</p>		<p>*بیمار مبتلا به علایم پیچ خوردگی تخمدان</p>						
---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

- تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۳ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.